

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14.08.2019, sp. zn. 8 Tdo 631/2019, ECLI:CZ:NS:2019:8.TDO.631.2019.1

Číslo: 2/2020

Právní věta: Zaměstnance soukromé společnosti poskytující bezpečnostní služby spočívající také v ostraze cizího majetku, který v době provozu prodejny provádí její ostrahu, nelze považovat za „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání“ ve smyslu zákonného znaku uvedeného v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. Stejně je třeba na něj pohlížet také ve vztahu ke zvláště přitěžující okolnosti uvedené v § 140 odst. 3 písm. f), § 146 odst. 2 písm. d) či § 353 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 14.08.2019

Spisová značka: 8 Tdo 631/2019

Číslo rozhodnutí: 2

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Těžké ublížení na zdraví, Zvláště přitěžující okolnost

Předpisy: § 140 odst. 3 písm. f) tr. zákoníku

§ 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku

§ 146 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku

§ 353 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání obviněných V. K. a P. N. v trestní věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 46 T 4/2017 podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil v celém rozsahu rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 1. 2019, sp. zn. 1 To 68/2018, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. Vrchnímu soudu v Olomouci přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 12. 6. 2018, sp. zn. 46 T 4/2017, byla obviněná V. K. uznána vinnou jednak zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku, ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jednak přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, obviněný P. N. byl uznán vinným účastenstvím ve formě návodu ke zločinu

těžkého ublížení na zdraví podle § 24 odst. 1 písm. b), § 145 odst. 1 tr. zákoníku. Za označenou trestnou činnost byla obviněná podle § 145 odst. 1, § 43 odst. 1 tr. zákoníku odsouzena k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let, přičemž výkon uvedeného trestu byl podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti let. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku jí byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání deseti let. Obviněný byl za návod ke zločinu těžkého ublížení na zdraví a za sbíhající se přečin krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. 3 T 131/2016, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2017, sp. zn. 8 To 104/2017, odsouzen podle § 145 odst. 1, § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušen výrok o trestu, který byl obviněnému uložen rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. 3 T 131/2016, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2017, sp. zn. 8 To 104/2017, jakož i všechna další rozhodnutí na uvedený výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, se sídlem P. 8, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Označené rozhodnutí napadli odvoláními obviněný a státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně - pobočky ve Zlíně. Obviněný svůj řádný opravný prostředek zaměřil proti výrokům o vině a trestu, státní zástupkyně brojila v neprospěch obou obviněných proti výroku o vině a v neprospěch obviněného i proti výroku o trestu. Rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 1. 2019, sp. zn. 1 To 68/2018, byl podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. z podnětu odvolání státní zástupkyně napadený rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu zrušen. Za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. bylo znovu rozhodnuto tak, že obviněná V. K. byla uznána vinnou jednak zločinem těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jednak přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, za což byla podle § 145 odst. 2, § 43 odst. 1 tr. zákoníku odsouzena k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti let, pro jehož výkon byla podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazena do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku jí byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání deseti let. Obviněný P. N. byl uznán vinným účastenstvím ve formě návodu na pokusu zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 24 odst. 1 písm. b), § 21 odst. 1, § 145 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, přičemž za tento trestný čin a za sbíhající se přečin krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. 3 T 131/2016, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2017, sp. zn. 8 To 104/2017, byl odsouzen podle § 145 odst. 2, § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání šesti a půl let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušen výrok o trestu, který byl obviněnému uložen rozsudkem Okresního soudu Brno-venkov ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. 3 T 131/2016, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2017, sp. zn. 8 To 104/2017, jakož i všechna další rozhodnutí na uvedený výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group, se sídlem P. 8, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 256 tr. ř. bylo odvolání obviněného zamítnuto.

3. Podle skutkových zjištění odvolacího soudu se obvinění V. K. a P. N. dopustili trestných činů, jimiž byli uznáni vinnými, tím, že obviněná V. K. poté, co si v přesně nezjištěné době noci ze dne 9. 10. 2015 na 10. 10. 2015 aplikovala dávku psychotropní látky - metamfetaminu (pervitinu), řídila své osobní motorové vozidlo zn. VW Golf, RZ XY, z místa svého bydliště v XY, na ul. XY, do XY, okres Brno-venkov, na parkoviště u prodejny Penny Market, na ul. XY, kde následně v době kolem 14:20

hod., se záměrem odvézt obviněného P. N. po jeho předchozí krádeži zboží v této prodejně ještě před příjezdem přivolané policejní hlídky, se na naléhání obviněného P. N., který na ni minimálně křičel, aby jela, rozjela vozidlem proti J. T., zaměstnanci obchodní společnosti S. A., provádějícímu v té době ostrahu prodejny, který se po předchozím slovním a fyzickém konfliktu s obviněným P. N. snažil odjezdu vozidla zabránit tím, že posádku vyzýval k vyčkání příjezdu policejní hlídky, stavěl se za vozidlo při jeho couvání z parkovacího místa, a když byl odtačen, oběhl vozidlo, postavil se před jeho přední část a položil ruku na kapotu, a v důsledku pohybu (rozjetí) vozidla proti němu naskočil na kapotu vozidla, pak soustavně zvyšovala rychlost, takže se poškozený po ujetí vzdálenosti cca 10 m a při rychlosti maximálně 20 km/h na vozidle neudržel a spadl z kapoty nalevo od vozidla pokračujícího v jízdě, přičemž utrpěl otřes mozku, krčně hlavový syndrom při podvrtnutí krční páteře, zhmoždění pravého ramene a pravé poloviny hrudníku, pohmoždění kyčelní krajiny a pravého stehna a podvrtnutí bederně křížového skloubení, tedy zranění vyžadující hospitalizaci poškozeného v Úrazové nemocnici v XY do 13. 10. 2015 a znamenající pro něj omezení v obvyklém způsobu života, které trvalo až do 12. 11. 2015 a spočívalo mimo jiné v bolestivosti, ztížené hygieně, omezené hybnosti a nutnosti nosit krční límec a zpevňující bederní pás, přičemž pokud by poškozený včas nenaskočil na kapotu vozidla nebo pokud by při pádu z vozidla narazil hlavou na vozovku, mohla mu vzniknout závažnější zranění v podobě poranění skeletu dolní končetiny či poranění vazivového aparátu kolene, spojená s dlouhodobým léčením a déletrvajícím omezením v obvyklém způsobu života, zřetelně přesahujícím dobu 6 týdnů, nebo dokonce zranění hlavy v podobě krvácení mezi obaly mozkové či poranění mozku (zhmoždění mozku, krvácení do mozku, otok mozku) s možností bezprostředního ohrožení na životě, po pádu poškozeného z vozidla obviněná V. K. pokračovala bez zastavení v jízdě zpět ke svému bydlišti, kde byla v 15:05 hod. zastavena hlídkou Policie České republiky a byla pozitivně testována na přítomnost omamných a psychotropních látek, přičemž z následně odebraného vzorku krve v 16:47 hod. bylo analýzou zjištěno, že řídila pod vlivem metamfetaminu a amfetaminu, když v době odběru měla v krvi 0,228 mg/l metamfetaminu a 0,069 mg/l amfetaminu.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 1. 2019, sp. zn. 1 To 68/2018, podali oba obvinění prostřednictvím svých obhájců v zákonné lhůtě dovolání.

5. Obviněná V. K. uplatnila dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a namítla, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Brojila proti naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty podle § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, resp. proti tomu, že ostraha prodejny by měla náležet do kategorie označené jako „jiný, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona“. Uvedený pojem je poměrně vágní, což vyslovuje i odborná veřejnost. I podle důvodové zprávy by se ochrana měla vztahovat především na hasiče (profesionální i dobrovolné), záchranáře, příslušníky horské služby a plavčíky. Podle názoru dovolatelky měl být skutek právně posouzen toliko podle odst. 1 § 145 tr. zákoníku tak, jak to učinil nalézací soud, který se na rozdíl od soudu odvolacího otázkou výkladu ustanovení § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku podrobně zabýval.

6. Podle obviněné je současně nutno konstatovat, že postavení a pravomoci zaměstnanců obchodních korporací, jejichž činností je ostraha majetku, neupravuje žádný zvláštní zákon, který by jim poskytoval speciální ochranu či jim dával nějaká speciální práva. Při výkonu jejich zaměstnání je na tyto osoby nahlíženo jako na běžné občany, a nikoli jako na osoby, jež jsou chráněny ve smyslu předmětné přísnější právní kvalifikace. Při své činnosti se řídí obecně platnými právními předpisy, přičemž formu zabránění bezprostředně hrozící újmy na majetku nebo zdraví upravuje například institut krajní nouze (§ 2906 občanského zákoníku) nebo nepřikázaného jednatelství (např. odvracení

škody, viz § 3007 občanského zákoníku). Všechny tyto instituty přitom vyžadují, aby újma na majetku (životě) vždy bezprostředně hrozila. Podmínka bezprostřednosti však při jednání poškozeného nebyla naplněna. Poškozený vstoupil před vozidlo až v okamžiku, kdy žádnou újmu na majetku neodvracel a ta ani nehrozila a činil tak zcela svévolně, bez jakéhokoli důvodu, a nadto i v rozporu s pokynem svého nadřízeného. Kdyby pracovníkům bezpečnostních agentur byla přiznána některá další oprávnění, porušila by se ústavou zaručená rovnost občanů (ani zmiňovaný návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti tato oprávnění nikterak nerozšiřuje; jinými slovy, soukromé bezpečnostní služby budou mít vůči třetím osobám i po přijetí takového zákona, tím spíše dnes, stejné postavení, stejné limity svého jednání, jaké má každá další osoba).

7. Odvolací soud nalézacímu soudu vytkl, že status osoby, na niž se vztahuje ustanovení § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, pojal příliš restriktivně. Obviněná však namítla, že naopak odvolací soud zaujal bez bližšího upřesnění výklad nepřipustně rozšiřující, kdy v České republice má působit přibližně 7 500 podnikatelských subjektů v oboru soukromých bezpečnostních služeb, které zaměstnávají na 52 000 zaměstnanců, přičemž na rozdíl od zdravotníků, lékařů a hasičů, které má komentované ustanovení na mysli, mnoho zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb působí při své činnosti v uniformách, bývá ozbrojeno, školen v sebeobraně a cvičeno v bojových sportech či bývá doprovázeno velkými psy, často bojových plemen, čímž je fakticky jejich ochrana zvyšována (na rozdíl od lékařů či hasičů). Upravovat zvýšení jejich ochrany i právní cestou tedy není důvodné. Extenzivní výklad předestřený odvolacím soudem by pak navíc musel zahrnovat i mnohé další pracovníky v soukromém sektoru, např. vrátné, skladníky, prodavačky atd., tedy všechny osoby, které mají v popisu práce ochranu majetku svého zaměstnavatele. Dovolatelka připomněla, že uvedená povinnost vyplývá i přímo ze zákoníku práce, když podle jeho § 301 písm. d) jsou všichni zaměstnanci povinni mimo jiné i střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím. Tento výklad by tedy byl neudržitelný.

8. Dovolatelka byla přesvědčena, že nalézací soud se správně vypořádal i s judikaturou předloženou obžalobou. Podle jejího mínění se rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 14. 12. 2015, sp. zn. 68 T 11/2013, k dané problematice vůbec nevyjadřuje, neboť byl vydán jako tzv. zkrácený, tj. bez odůvodnění, a rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočky v Jihlavě ze dne 17. 6. 2010, sp. zn. 48 T 4/2010, se postavením pracovníka bezpečnostní služby jako osoby požívající zvýšené ochrany rovněž nikterak nezabývá, resp. neuvádí, z jakého důvodu by mu měla být taková ochrana poskytována, když pouze zmiňuje, že ke spáchání trestného činu došlo v souvislosti s tím, že poškozený chránil i majetek. Relevantní je naopak běžná judikatura obecných soudů a Nejvyššího soudu pojednávající o pracovnících ochranky či ostrahy typově obdobné prodejny či jiného zařízení, v jejichž případě nebyla užita předmětná kvalifikovaná skutková podstata (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. [8 Tdo 290/2013](#), ze dne 25. 1. 2012, sp. zn. [8 Tdo 1603/2011](#), ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. [8 Tdo 74/2017](#)).

9. Domnívala se, že i v případě, pokud by byl úmysl zákonodárce či jeho konečný produkt zaměřen na ochranu osob chránících např. větší soukromé hodnoty, bylo by nutné vzít do úvahy, zda k danému konkrétnímu jednání došlo v souvislosti s výkonem povolání. Nalézací soud v tomto ohledu dospěl k zjištění, že v konkrétním případě se jednalo až o jednání následující, byť související s povoláním či zaměstnáním. Majetkovým hodnotám již v dané době nehrozilo riziko a poškozený J. T. fakticky pouze realizoval právo na zadržení podezřelé osoby podle 76 odst. 2 tr. ř. Odvolací soud ve skutkové větě výroku o vině pouze doplnil, že poškozený byl zaměstnancem společnosti S. A. a že v době, kdy na něj bylo najeto, prováděl ostrahu prodejny. Uvedené skutkové zjištění však nalézací soud tímto způsobem nekonstruoval (přitom odvolací soud žádné dokazování neopakoval, a tedy musel plně převzít skutková zjištění nalézacího soudu), navíc takto vymezený skutek nenaplnuje podmínku upravenou v odst. 2 písm. e) § 145 tr. zákoníku.

10. Podle písemné zprávy společnosti B. M. S. ze dne 23. 12. 2016 byly pracovními povinnostmi

poškozeného při výkonu ostrahy objektu Penny Market zabránění rozkrádání a ztrátám, zneužití, poškození a zničení majetku Penny Marketu. Lze tak souhlasit s de facto skutkovým zjištěním nalézacího soudu, že v okamžiku, kdy došlo k předmětnému jednání obviněné, jednání poškozeného již nenaplňovalo shora uvedené pracovní povinnosti. Připomněla usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 3. 2014, sp. zn. [6 Tdo 71/2014](#), podle něhož znak „na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví“ uvedený v ustanovení § 146 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku je naplněn toliko v případě, že zdravotník skutečně plní úkoly související s poskytováním zdravotní služby. Dovolatelka je toho názoru, že analogicky lze dospět k závěru, že o osobu, která plnila svoji obdobnou povinnost při ochraně majetku vyplývající z jejího zaměstnání, se může jednat pouze v případě, pokud tato osoba plní úkol přímo směřující k ochraně majetku. Ze skutkových zjištění nalézacího soudu, kterými byl vázán i odvolací soud, je zcela zřejmé, že označenou činnost poškozený při utrpění zranění nevykonával, jelikož majetek obchodního domu Penny Market nebyl již nikterak ohrožen, když tento se neporušený navrátil na prodejnu. Vůči obviněné tedy nevystupoval jako osoba ochraňující jakýkoli majetek. Napadené rozhodnutí se touto zásadní otázkou zabývá pouze v jediném odstavci, a to nikterak podrobně. Obviněná v této souvislosti poznamenala, že odvolací soud se v naznačené rovině zabývá pouze právní kvalifikací vztahující se k obviněnému, nikoliv k ní samotné, neboť ona nebyla identifikována jako zloděj a nic neodcizila. Dodala, že pokud dojde ke způsobení těžké újmy na zdraví při plnění dalších úkolů, které nelze zahrnout pod dikci „směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví“, resp. „při ochraně života, zdraví nebo majetku“, nespadá takový případ pod zvýšenou ochranu této okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby a musí být posouzen jen jako trestný čin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku.

11. Obviněná uzavřela, že výklad, který prosazuje odvolací soud, by ad absurdum vedl k nedůvodnému přepínání trestní represe. Má za to, že v důsledku extenzivního výkladu trestněprávní normy v její neprospěch byla porušena její základní práva zaručená předpisy ústavněprávního charakteru.

12. Výhrady dovolatelka vztáhla i proti výroku o trestu. Za prvé se domnívala, že absence řádného zdůvodnění právní kvalifikace skutku podle § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku je neakceptovatelná především v situaci, kdy byla ohrožena trestní sazbou ve výši 5 až 12 let a byl jí ukládán nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání pěti let, namísto původního trestu odnětí svobody v trvání tří let s podmíněným odkladem na pět let (kdy je zřejmé, že odvolací soud neuložil mírnější trest pouze z důvodu vázanosti trestní sazbou). Trest uložený nalézacím soudem přitom považovala za přiměřený i státní zástupkyně v podaném odvolání a z důvodu tvrzené právní kvalifikace navrhovala užití § 58 tr. zákoníku. Za druhé byla přesvědčena o vadnosti postupu odvolacího soudu, jenž jí zpřísnil trest přesto, že odvolání státní zástupkyně směřovalo proti výroku o vině v neprospěch obou obviněných a proti výroku o trestu pouze v neprospěch obviněného P. N. V případě obviněné státní zástupkyně co do druhu a výměry trestu ničeho nevytýkala a výslovně uvedla, že trest, který byl obviněné uložen nalézacím soudem, považuje dokonce i při využití kvalifikované skutkové podstaty trestného činu podle § 145 tr. zákoníku za přiměřený a přiléhavý. Nepodmíněný trest odnětí svobody nenavrhoval ani intervenující státní zástupce u veřejného zasedání, který naopak odkázal na písemné odvolání státní zástupkyně a shodně s tímto odvoláním trval na návrhu na snížení trestu odnětí svobody podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Dovolatelka připustila, že vzhledem k tomu, že byl odvoláním napaden výrok o vině, byl dán přesah přezkumné činnosti vyplývající z principu vázanosti odvolacího soudu obsahem a důvody podaného odvolání ve vztahu i k výroku o trestu. Nicméně měla za to, že odvolací soud se měl výrokem o trestu (a dalšími výroky) zabývat pouze v návaznosti na vady, které byly v odvolání vytýkány výroku o vině, a jen v tomto rozsahu měl přezkoumat výrok o trestu a další výroky, které měly ve výroku o vině svůj podklad. Doplnila, že vymezení obsahu a rozsahu odvolání státního zástupce je rovněž důležitou směrnicí pro způsob rozhodnutí odvolacího soudu z hlediska uplatnění zákazu reformationis in peius.

13. Obviněný P. N. ve svém mimořádném opravném prostředku uplatnil dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. S odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. vyjádřil přesvědčení, že nalézací soud na základě provedeného dokazování dospěl ke zcela správnému závěru o tom, že poškozený v době útoku proti jeho osobě fakticky realizoval pouze právo na zadržení osoby podezřelé podle § 76 odst. 2 tr. ř. Ke krádeži zubních past došlo v prostorách obchodu Penny Market a škoda způsobena nebyla, neboť zboží bylo vráceno na prodejnu, a to ještě předtím, než byl proti poškozenému proveden útok. Poškozený jako zaměstnanec společnosti B. M. S. vykonával ostrahu prodejny Penny Market, přičemž podle smlouvy bylo jeho hlavní pracovní náplní mimo jiné zabránit rozkrádání a ztrátám, zneužití a poškození majetku Penny Marketu. Z výslechu svědka P. K. vyplynulo, že jako vedoucí předmětné prodejny Penny Market poté, co bylo do prodejny vráceno odcizené zboží, a poškozený se za obviněným rozběhl a došlo mezi nimi k potyčce, poškozenému řekl „ať se na to vybodne“. Teprve následně po skončení potyčky, kdy obviněný s obviněnou odešli do vozidla, došlo k uvedenému protiprávnímu trestnímu jednání, tedy najetí vozidla na poškozeného, který se před něj postavil. Že poškozený realizoval toliko právo na zadržení osoby podezřelé, soud přesvědčivě dovodil ze skutečnosti, že poškozený v době útoku nechránil majetek, neboť tento již byl vrácen na prodejnu, a rovněž z toho, že od vedoucího prodejny dostal pokyn, aby ve svém jednání již dál nepokračoval. Nalézací soud velmi pečlivě a podrobně zdůvodnil, proč poškozeného nepodřadil pod zákonný znak „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona“. Dospěl ke správnému závěru, že aby bylo možné osobu pod uvedený znak podřadit, muselo by k újmě na zdraví této osoby dojít při ochraně majetku. Z logického a gramatického výkladu přitom lze dovodit, že k újmě na zdraví, respektive k útoku proti zdraví takové osoby, musí dojít ve chvíli, kdy majetek chrání, respektive v době bezprostředně následující, a musí se jednat o ochranu majetku, tudíž hrozí jeho poškození, zničení nebo odcizení. V konkrétním případě v době útoku proti zdraví poškozeného již poškození, zničení nebo odcizení majetku nehrozilo.

14. Naproti tomu soud odvolací pouze stručně konstatoval, že nesdílí interpretaci nalézacího soudu o pouhé realizaci práva na zadržení osoby podezřelé a přiklání se k závěrům obsaženým v opravném prostředku státního zástupce. Podle něj nalézací soud pojímá status osoby, na niž se vztahuje § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, příliš restriktivně. Obviněný se domníval, že argumentace odvolacího soudu ohledně toho, jakým způsobem a na základě jakých úvah dospěl ke svému závěru, že obecně je třeba přiznat zvýšenou ochranu pracovníkovi ostrahy prodejny, je poměrně vágní. Bez přesvědčivého odůvodnění se odvolací soud ztotožnil s úvahami státního zástupce v podaném odvolání. Podle obviněného z důvodové zprávy k pojmu „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona“ plyne, že úmyslem zákonodárce bylo, aby se tato ochrana vztahovala především na hasiče (profesionální i dobrovolné), záchranáře, příslušníky horské služby a plavčíky, nikoliv aby byla poskytována obecně všem osobám, které mají v náplni práce ochranu majetku, respektive těm, u nichž to plyne z jejich postavení nebo funkce. Uvedl, že činnost společností, které se zabývají poskytováním ostrahy majetku nebo osob, jako i činnost zaměstnanců těchto společností se řídí platnými zákony a jejich práva a povinnosti nejsou upraveny žádným zvláštním zákonem. Zaměstnancům těchto společností, stejně tak jako běžnému občanovi, je poskytována dostatečná ochrana ustanovením § 145 odst. 1 tr. zákoníku. Zaměstnanec společnosti poskytující ostrahu majetku nemá žádné výjimečné postavení oproti jiným zaměstnancům. V posuzované věci z pracovní smlouvy poškozeného neplynula povinnost zadržet pachatele. Poškozený měl pouze zabránit rozkrádání a ztrátám, zneužití a poškození majetku společnosti Penny Market, čehož dostal tím, že majetek této společnosti byl vrácen na prodejnu, byť bez jeho přičinění. Teprve poté jako každý běžný občan, nikoliv jako osoba v určitém speciálním postavení, realizoval právo na zadržení podezřelé osoby. Obviněný si klade otázku, zda by byla přísnější ochrana podle § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku poskytnuta i běžnému občanovi, který by se snažil zadržet pachatele trestného činu.

Podle jeho mínění odvolací soud nad rámec zákonné úpravy vytváří ze zaměstnanců společností poskytujících ostrahu majetku osoby, na něž se při výkonu jejich činnosti vztahuje více práv než na běžné občany, a překračuje úmysl zákonodárce, který do ustanovení § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku zařadil i pojem „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona“.

15. Obviněný míní, že dovolací soud by měl nejprve posuzovat, zda ochrana, poskytovaná § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, se vztahuje i na pracovníky společností poskytujících ostrahu majetku a jaké podmínky musí být splněny k tomu, aby se na ně tato ochrana vztahovala, v tom smyslu, zda je jim ochrana poskytována pouze při ochraně majetku nebo i poté, co již majetku nehrozí žádné nebezpečí, a jedná se o zadržení podezřelé osoby. Podle obviněného by měly být stanoveny podmínky, které by konkretizovaly, kdy je možné pracovníka společnosti poskytující ostrahu majetku podřadit pod zákonný znak „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost“, a kdy ještě trvá ochrana života, zdraví a majetku, respektive v jakém okamžiku končí ochrana života, zdraví nebo majetku a kdy je již ze strany těchto osob fakticky realizováno právo na zadržení osoby podezřelé.

16. Pokud jde o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., uvedl, že nesouhlasí s konstatováním odvolacího soudu, že jeho odvolání směřovalo v podstatě výlučně do způsobu hodnocení důkazů nalézacím soudem. Ve svém řádném opravném prostředku totiž brojil především proti tomu, že nalézací soud věrohodně nezdůvodnil, z jakého důvodu upřednostnil výpověď poškozeného u hlavního líčení před jeho výpověďmi z přípravného řízení. Je s podivem, že výpověď poškozeného z hlavního líčení, odlišná od jeho výpovědí předchozích, byla stěžejním usvědčujícím důkazem, když výpovědi dalších svědků učiněné u hlavního líčení byly s odkazem na dobu, která od skutku uplynula, hodnoceny jako nespolehlivé. Poškozený v přípravném řízení uvedl, že z vozidla žádné pokyny obviněného udělené obviněné, tedy to, aby se proti poškozenému rozjela, neslyšel. Obviněný přitom po celou dobu trestního řízení popíral, že by obviněné takové pokyny dával, že by v ní vzbudil rozhodnutí rozjet se vozidlem proti poškozenému. Až do okamžiku výpovědi poškozeného u hlavního líčení proti sobě stála tvrzení obviněných, která si navzájem odporovala. Obviněná tvrdila, že jí obviněný pokyn dal, obviněný to popíral. Z rozsudku nalézacího soudu vyplývá, že výpovědi obou obviněných byly hodnoceny jako nevěrohodné. Nalézacímu soudu tak k závěru o vině obviněného významně pomohla změněná výpověď poškozeného, která vhodně doplnila výpověď obviněné. Pokud by poškozený výpověď nezměnil, tak by k posouzení viny zůstaly zejména výpovědi obou obviněných, které byly hodnoceny jako nevěrohodné, a nalézací soud by musel provedené důkazy vztahující se k vině či nevině obviněného hodnotit i z pohledu zásady in dubio pro reo.

17. Obviněný měl za to, že nalézací soud způsobem, jakým upřednostnil výpověď poškozeného z hlavního líčení, nerespektoval § 2 odst. 5 tr. ř., neboť i soud je povinen hodnotit všechny důkazy svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného. Pochybení odvolacího soudu spatřuje obviněný v tom, že se soud s jeho odvolací námitkou nevypořádal a toliko podotkl, že obviněný ve svém odvolání pouze napadá hodnocení důkazů provedené nalézacím soudem. Dovolací soud tak sice provedl ve stanoveném rozsahu věcný přezkum odvoláním napadeného rozsudku nalézacího soudu, ale nesprávně dospěl k závěru o nedůvodnosti obviněným podaného odvolání, neboť nebyly odstraněny pochybnosti o správnosti skutkových zjištění, respektive nebyla odstraněna nejasnost a neúplnost skutkových zjištění právě ve vztahu k objasnění, zda obviněný udělil pokyn obviněné k tomu, aby se vozidlem rozjela proti poškozenému, nebo zda tento pokyn neučinil, a nemohl tak naplnit znaky účastenství ve formě návodu podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku.

18. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“) ve vyjádření k dovoláním obviněných mimo jiné uvedl, že dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. odpovídají výtky, jimiž oba obvinění brojí proti právnímu posouzení svého jednání také podle odst. 2 písm. e) skutkové podstaty podle § 145 tr. zákoníku. Poznamenal, že řadě argumentů dovolatelky

nelze upřít oprávněnost. Svůj právní názor opírá o přílehlavou judikaturu Nejvyššího soudu a její argumentaci nelze označit za zjevně neopodstatněnou. Přesto se v posuzované sporné věci nakonec přiklonil k napadenému rozhodnutí odvolacího soudu než k argumentaci soudu nalézacího.

19. Podle jeho mínění jsou významnými dvě právní otázky. Za první, zda lze zaměstnance bezpečnostní agentury působícího v době provozu prodejny jako její ostraha považovat za „jiného, který plní svoji obdobnou povinnost při ochraně majetku vyplývající z jeho zaměstnání“ ve smyslu § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku [a také ve smyslu dalších obdobných ustanovení – viz § 140 odst. 3 písm. f), § 146 odst. 2 písm. d) a § 353 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku]. Za druhé, zda snaha o dostižení a zadržení osoby podezřelé z předchozí krádeže na parkovišti prodejny je podřaditelná pod „ochranu majetku“.

20. K problematice zvýšené ochrany zaměstnanců střežících prodejny v době jejich provozu poznamenal, že ze tří dovolatelkou citovaných judikátů je patrné, že Nejvyšší soud uvedeným zaměstnancům takovou zvýšenou ochranu dosud nepřiznával. Ve svých usneseních ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. [8 Tdo 290/2013](#), ze dne 25. 1. 2012, sp. zn. [8 Tdo 1603/2011](#), ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. [8 Tdo 74/2017](#), předmětnou kvalifikovanou skutkovou podstatu nezvažoval. Státní zástupce připomněl i další rozhodnutí Nejvyššího soudu zabývající se útoky na zaměstnance bezpečnostních agentur (usnesení ze dne 24. 10. 2017, sp. zn. [7 Tdo 1276/2017](#), a ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. [6 Tdo 1294/2018](#)) a konstatoval, že všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu by mohla nasvědčovat tomu, že zaměstnanec ostraha nemůže být osobou uvedenou v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, tedy někým, kdo plní svoji obdobnou povinnost při ochraně majetku vyplývající z jeho zaměstnání či povolání. Takový závěr však státní zástupce shledal nepřesným a předčasným, neboť upozornil, že ve všech uvedených usneseních rozhodoval Nejvyšší soud o dovoláních podaných samotnými obviněnými, byl vázán rozsahem dovolacích námitek, a neměl proto žádný důvod zabývat se tím, zda snad neměla být jednání obviněných, kvalifikovaná soudy nižších stupňů podle základní skutkové podstaty, posouzena přísněji – zda neměli mít poškození postavení osob více chráněných. Dovolatelkou a dovolatelem napadený rozsudek Vrchního soudu v Olomouci označil za výjimku z uvedené praxe nižších soudů (podle něj nasvědčuje jiné praxi na Moravě a v Čechách) a usoudil, že by bylo vhodné, aby se Nejvyšší soud předmětnou otázkou zabýval, neboť podle jeho názoru k tomu dosud neměl příležitost.

21. Správným shledal napadené rozhodnutí odvolacího soudu, resp. jeho poměrně stručně odůvodnění vytykaného právního posouzení skutku, z několika důvodů. Uvedl, že soužití lidí vyvolává spolupráci i konflikty. Většina lidí má přirozenou touhu se konfliktům vyhýbat. Existují však zaměstnání či povolání, při nichž se konfliktům vyhnout nelze, neboť nezbyvá než je vykonávat právě i v místě výskytu možných agresorů. Taková povolání či zaměstnání mohou být zaměřena na potlačení agresorů nebo je třeba je vykonávat navzdory jejich útokům. Agrese zde může vyplynout buď ze zlého úmyslu, nebo z prostého rozrušení přítomných osob. Agresorem zde může být podnapilý pachatel nehody, zraněná oběť nespokojená s lékařskou péčí, zlomyslný „čumil“, nespokojený sportovní fanoušek nebo prchající pachatel nějakého přestupku či trestného činu, včetně deliktů majetkových. Na místech dopravních nehod, požárů, sportovních utkání, demonstrací či deliktů (včetně majetkových) tak plní své úkoly především policisté, kteří jakožto úřední osoby požívají zvýšené ochrany před možnými útočníky. Na takových místech však mnohdy musí působit i osoby neúřední. Také tyto jsou svým povoláním nuceny potýkat se s osobami agresivními a splnit svůj úkol bez ohledu na případné fyzické násilí, jemuž mohou být vystaveny. To, co je společné všem osobám uvedeným v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, je tedy to, že jsou povinny dokončit svůj úkol vzdor možné agresi. I pod takovým útokem musí: zdravotnický pracovník dokončit ošetřování zraněného a zachránit někomu zdraví, hasič dohasit požár a zachránit někomu majetek, plavčík dokončit oživování utopeného, aby mu zachránil život; člen ostraha prodejny ochránit zboží a zachránit někomu majetek. To, co spojuje ostrahu supermarketu se záchranářem, je tedy skutečnost, že jsou

nuceni vypořádat se při své práci s agresí, aniž by jim ovšem byla poskytnuta zvýšená ochrana úředních osob.

22. K případným námitkám o různém významu toho či onoho chráněného statku konstatoval, že taková argumentace bude mít vždy poněkud spekulativní základ, neboť je obtížné poměřit společenský význam ošetření drobné odřeniny lékařem, hlídání luxusního klenotnictví ostrahou a hašení opuštěné boudy v širém rozmáčeném poli hasičem. Chráněné statky mohou nabývat mnoha konkrétních podob a významů. Nakonec i samotný zákonodárce zařadil v citovaném ustanovení ochranu majetku vedle ochrany života a zdraví. Význam toho či onoho zaměstnání nespatořoval ani v rozdílném požadovaném vzdělání (medicína nebo základní škola), ani v rozdílných chráněných statcích (život člověka nebo cena odcizené zubní pasty), nýbrž v tom, že jmenovaná zaměstnání zavazují své nositele k tomu, aby setrvali na místech konfliktů a buď jim čelili, nebo je snášeli. Lékař, hasič, plavčík ani zaměstnanec ostrahy nemohou z místa konfliktu odejít, neboť svým zaměstnáním jsou přidrzeni k tomu, aby zde svůj úkol splnili. Jen na okraj k tomu doplnil, že právě zaměstnanec ostrahy je zpravidla jedinou alespoň trochu vybavenou a kvalifikovanou osobou, která na místě dbá o pořádek a o bezpečnost zboží i zákazníků v prodejnách a na chodbách obchodních center. V této souvislosti reagoval na námitku dovolatelky, že extenzivní výklad by mohl zahrnout všechny, kdo mají v popisu práce ochranu majetku. Zdůraznil, že dovolatelkou uváděné osoby, tedy prodavačky, vrátní a skladníci, zpravidla nebudou mít povinnost čelit možným agresorům. Prodavači či skladníci nejsou ani ustrojeni či vybavováni k potýkání se s agresivními zloději. U vrátných pak záleží na rozsahu jejich pracovních povinností. Na druhé straně by podle něj bylo nutno připustit zvýšenou ochranu obdobných zaměstnanců provádějících ostrahu nočních podniků a diskoték.

23. Všechny shora uvedené důvody jej vedly k závěru, že za osoby uvedené v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku je třeba považovat také zaměstnance ostrahy prodejny.

24. K otázce, zda poškozený v okamžiku svého sražení vozidlem dovolatelky ještě jednal „při ochraně majetku“, a k dovolatelkou citovanému usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 4. 2014, sp. zn. [6 Tdo 71/2014](#), podotkl, že v judikované věci napadl opilý obviněný v nemocnici lékaře pohotovostní služby krátce poté, kdy tento lékař poskytl zdravotnické úkony jinému pacientovi. V době útoku šel lékař po chodbě. Nejvyšší soud shledal, že toto napadení bezprostředně nesouviselo s jeho pracovní činností jako lékaře. V závěru odůvodnění Nejvyšší soud připustil, že dostatečná souvislost by byla dána, pokud by lékař například odložil skalpel a zapisoval by údaje do zdravotnické dokumentace. Porovnání s věcí dovolatelky a dovolatele, odpovídalo by situaci v judikované věci, pokud by byl poškozený zaměstnanec ostrahy napaden při chůzi mimo plochu střežené prodejny, a to sice až poté, co by ustal ve svém úsilí o zadržení podezřelého dovolatele. O takovou situaci se ale v předmětné věci nejednalo - v době útoku poškozený stále ještě usiloval o zadržení dovolatele. Státní zástupce nerozporoval, že se jedná o otázku poměrně spornou. Uvedl, že si je vědom toho, že poškozený úspěšně dosáhl prvního návratu dovolatele do prodejny a jeho průchodu přes rám a opětovně z prodejny vyběhl teprve poté, kdy bylo mimo prodejnu objeveno odcizené zboží odhozené dovolatelem, a bylo tak prokázáno provedení krádeže. Nicméně má za to, že skutečnou přetržkou by bylo až opuštění okolí prodejny dovolatelem, neboť za součást ochrany majetku považuje i to, že pachatelé již dokonanych krádeží jsou pronásledováni před objekt prodejny, jsou zadrženi a předáni policii. Tím se také výkon jejich práce liší od práce shora uvedeného lékaře, který v citovaném judikátu na samotné chodbě již žádné lékařské úkony nečinil - na chodbě neordinoval. V posuzované věci v okamžiku najetí vozidla na poškozeného přitom nemohlo být jisté, jakou část odcizeného zboží vlastně dovolatel odhodil. Z hlediska vědomí všech účastníků předmětné události je nutno vycházet z toho, čeho si mohli být zúčastnění vědomi v době činu, nikoliv v době následující. Jednání poškozeného na parkovišti proto považoval za součást ochrany majetku - zde ochrany zboží prodejny, u něhož bylo pravděpodobné, že bylo v nějakém rozsahu odcizeno, a nebylo jisté, že bylo ve stejném rozsahu vráceno. Za této situace byl podle něj znak podle § 145 odst. 2 písm. e) tr.

zákoníku, že poškozený plnil svou povinnost „při ochraně majetku“, splněn.

25. Obviněná v reakci na vyjádření státního zástupce uvedla, že její dovolání lze i nadále považovat za důvodné. Poznamenala, že i z dalších dvou judikátů zmíněných státním zástupcem vyplývá, že Nejvyšší soud zaměstnancům střežícím prodejnu nepřiznává zvýšenou ochranu. Byť se státní zástupce snaží uvedené relativizovat a akcentuje, že tato rozhodnutí byla učiněna v návaznosti na dovolání podaná obviněnými. Ostatně sám státní zástupce připouští, že dovolatelkou napadený rozsudek Vrchního soudu v Olomouci je zjevně výjimkou z praxe nižších soudů a dané by mělo nasvědčovat jiné praxi na Moravě a v Čechách. Za takové situace lze tedy napadené rozhodnutí považovat za excesivní. Obviněná setrvala na svém přesvědčení, že výklad prosazovaný odvolacím soudem by vedl k nedůvodnému přepínání trestní represe.

26. Dále poznamenala, že státní zástupce se snaží napravit pochybení odvolacího soudu, který stran nově užití právní kvalifikace rezignoval na řádné odůvodnění. Z jeho strany se však jedná pouze o určité úvahy, z nichž nelze při respektování výkladových předpokladů kladených na posouzení naplnění skutkové podstaty v trestním právu dostatečně určitě a jednoznačně podepřít interpretaci zaujatou odvolacím soudem.

27. Podotkla, že v trestním právu existují i jiné instituty vypořádávající se s životními situacemi naznačenými ve vyjádření, mnohem přílehavějším bude například shledání existence přítěžující okolnosti podle § 42 písm. g) tr. zákoníku, tj. že pachatel spáchal trestný čin vůči osobě podílející se na záchraně života a zdraví nebo na ochraně majetku. Podle ní je stejně tak značně nepřesná paralela, že ostrahu supermarketu by se záchranářem měla spojovat skutečnost, že oba jsou při své práci nuceni vypořádat se s agresí, aniž by jim byla poskytnuta zvýšená ochrana úředních osob.

28. Zopakovala, že na rozdíl od zdravotníků, lékařů a hasičů, které má sporné ustanovení na mysli, mnoho zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb působí při své činnosti v uniformách, bývá ozbrojeno, školeno v sebeobraně, cvičeno v bojových sportech či doprovázeno velkými psy (často bojových plemen), čímž je fakticky zvyšována jejich ochrana. Zvyšovat jejich ochranu i právní cestou v rámci trestního zákoníku tedy není zapotřebí. Výklad navrhaný napadeným rozhodnutím by mnohé pracovníky těchto agentur mohl motivovat k mnohem intenzivnějším zákrokům a k vyvolávání konfliktů bez toho, aby na výkon jejich povolání byly současně kladeny zvýšené požadavky. K úvaze státního zástupce, že vzhledem k tomu, že jí uváděné osoby, tedy prodavačky, vrátní a skladníci, zpravidla nebudou mít povinnost čelit možným agresorům, kdy prodavači či skladníci nejsou ani ustrojeni či vybavováni k potýkání se s agresivními zloději, nevztahovala by se na ně patrně zvýšená ochrana, podotkla, že ani poškozený J. T. nebyl ustrojen a vybaven k potýkání se s agresivními zloději. Taktéž z pracovních povinností mu povinnost „čelit možným agresorům“ nevyplývala. Připomněla, že podle zprávy B. M. S. byly pracovními povinnostmi poškozeného při výkonu ostrahy objektu Penny Market zabránění rozkrádání a ztrátám, zneužití, poškození a zničení majetku Penny Marketu, že postavení a pravomoci zaměstnanců obchodních korporací, jejichž činností je ostraha majetku, neupravuje žádný zvláštní zákon, že je na ně nahlíženo jako na běžné občany, že v jejich případech lze využít institutů krajní nouze či nepřikázaného jednání vyžadujících, aby újma na majetku (životě) bezprostředně hrozila, a že podle zákoníku práce jsou všichni zaměstnanci povinni mimo jiné i střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím.

29. Pokud jde o otázku, zda v okamžiku svého sražení vozidlem poškozený ještě jednal „při ochraně majetku“, uvedla, že státní zástupce připouští, že se jedná o otázku dosti spornou, a pomáhá si mimo jiné tvrzením, že v okamžiku najetí vozidla na poškozeného nemohlo být jisté, jakou část odcizeného zboží vlastně dovolatel odhodil, a že z hlediska vědomí všech účastníků předmětné události je nutno vycházet z toho, čeho si mohli být vědomi v době činu, nikoliv v době následující. Ve vztahu k dovolatelce však pomíjí, že ona nebyla zlodějem, nikým nebyla ani identifikována, resp. podezřívána

jako zloděj, a nic rovněž neodcizila. Vůči ní proto poškozený nevystupoval a ani nemohl vystupovat jako osoba ochraňující jakýkoli majetek, čehož si byla ona sama v době činu vědoma.

III. Přípustnost dovolání

30. Nejvyšší soud jako soud dovolací zjistil, že dovolání jsou podle § 265a tr. ř. přípustná, že je podaly včas oprávněné osoby a že splňují náležitosti obsahu dovolání ve smyslu § 265f odst. 1 tr. ř. Protože nebylo možné dovolání odmítnout podle § 265i odst. 1 tr. ř., Nejvyšší soud podle § 265i odst. 3 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroku rozhodnutí, proti němuž byla dovolání podána, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovoláních, jakož i řízení napadenému rozhodnutí předcházející, a shledal, že dovolání obviněných jsou opodstatněná.

IV. Důvodnost dovolání

31. Oba obvinění shodně a v zásadě i ve shodné argumentační rovině nesouhlasili s právním posouzením skutku, jímž byli uznáni vinnými, i jako zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku ohledně obviněné V. K. a jako návodu na pokusu tohoto zločinu podle § 24 odst. 1 písm. b), § 21 odst. 1, § 145 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr. zákoníku ohledně obviněného P. N. Polemizovali s právním názorem odvolacího soudu, jímž přisvědčil odvolacím námitkám státního zástupce a jejich jednání oproti závěru soudu prvního stupně posoudil za použití zvlášť přitěžující okolnosti uvedené v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku; jinou výtku hmotněprávní povahy neuplatnili.

32. Zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí, kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví. Spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, dopustí se tohoto zločinu i podle § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. Z tzv. právní věty výroku o vině rozsudku odvolacího soudu se podává, že mělo dojít k naplnění okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby spočívající ve spáchání činu uvedeného v odstavci 1 na jiném, který plnil svoji (obdobnou) povinnost při ochraně majetku vyplývající z jeho zaměstnání.

33. Z hlediska napadeného rozsudku, obsahu dovolání obou obviněných a jimi uplatněného důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je významná především otázka, zda lze zaměstnance soukromé společnosti poskytující bezpečnostní služby spočívající také v ostraze cizího majetku (dále též pro zjednodušení „soukromé bezpečnostní agentury“), který působí v době provozu prodejny jako její ostraha, považovat za „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání“ ve smyslu zákonného znaku uvedeného v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. V závislosti na jejím řešení pak může být důležité, zda snahu o dostižení a zadržení osoby podezřelé z předchozí krádeže zboží na parkovišti prodejny, aniž by reálně hrozilo majetku nějaké riziko, lze ještě podřadit pod pojem „ochrany majetku“.

34. Soud prvního stupně v odůvodnění rozsudku vysvětlil, proč na rozdíl od obžaloby neposoudil jednání obviněných i podle § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. Zdůraznil, že nemá pochybnosti o tom, že poškozený J. T. vykonával činnost ostrahy dané prodejny, a z předložených smluv vyplývá, že bylo jeho povinností chránit příslušný majetek, a obvinění toto jeho postavení také vnímali. Zásadní ale byla pro soud otázka, zda obecně lze ostrahu prodejny podřadit pod zákonný znak uvedený v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. S argumentem gramatického, historického a teleologického výkladu odkázal na důvody přijetí předmětné právní úpravy. Připomněl, že je důsledkem dlouhodobého tlaku

na zajištění vyšší formy právní ochrany zejména osobám podílejícím se na záchraně lidských životů, přičemž fakticky se původně jednalo o úvahy o rozšíření institutu úřední osoby o vymezený okruh dalších osob, ale nakonec byla přijata varianta speciálních kvalifikovaných skutkových zejména u násilné trestné činnosti. Zvláštní ochrana této skupiny osob primárně chránících život a zdraví je přitom vázána nejen na příslušné postavení (lékař, záchranář, hasič apod.), ale i na faktický výkon činnosti v konkrétní době. Podle soudu nelze extenzivním výkladem dovozovat, že „plnění obdobné povinnosti“ lze spatřovat v „pouhé“ ostraze majetku v jakékoliv formě, a to pro absenci srovnatelné míry společenské potřeby. I kdyby však byl úmysl zákonodárce zaměřen na ochranu osob chránících např. větší soukromé hodnoty, bylo by nutno vzít v úvahu, zda ke konkrétnímu jednání došlo v souvislosti s výkonem zaměstnání či povolání. V posuzovaném případě se jednalo až o jednání následné, byť zjevně související se zaměstnáním. Majetkovým hodnotám již v dané době riziko nehrozilo a poškozený fakticky pouze realizoval právo na zadržení podezřelé osoby podle § 76 odst. 2 tr. ř. (body 87., 89., str. 25 a 26 rozsudku).

35. Interpretaci předloženou soudem prvního stupně odvolací soud nesdílel. Podle něj soud prvního stupně pojímá status osoby, na niž se vztahu ustanovení § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, příliš restriktivně. Obecně je nutno podle stručného odůvodnění odvolacího soudu přiznat zvýšenou ochranu osobám, u nichž podstatnou náplň jejich činnosti či povolání tvoří ochrana majetku, o kterýžto případ se u pracovníka ostraha prodejny nepochybně jedná. V konkrétním případě je třeba ji přiznat i při dokončování zákroku vůči obviněnému, který byl předtím identifikován jako zloděj, který na prodejně odcizil zboží (bod 15., str. 9 rozsudku).

36. Obvinění s výkladem velmi stručně předestřeným odvolacím soudem nesouhlasili. Za správný a účelu zákona odpovídající označili výklad zaujatý soudem prvního stupně. Obviněná nad rámec již uvedeného také připomněla, že postavení a pravomoci zaměstnanců obchodních korporací, jejichž činností je ostraha majetku, neupravuje žádný zvláštní zákon, který by jim poskytoval speciální ochranu či jim dával nějaká speciální práva. Při výkonu jejich zaměstnání je na tyto osoby nahlíženo jako na běžné občany, nikoliv jako na osoby, které jsou chráněny ve smyslu použití zmiňované přísnější kvalifikace. Při své činnosti se řídí obecně platnými právními předpisy. Za chybný pokládali i názor odvolacího soudu, že poškozený jednal při ochraně majetku. Ve shodě s názorem soudu prvního stupně akcentovali, že jednání poškozeného sice souviselo s jeho zaměstnáním, ale majetkovým hodnotám v rozhodné době již žádné riziko nehrozilo a poškozený jen realizoval právo na zadržení podezřelé osoby podle § 76 odst. 2 tr. ř.

37. Ve prospěch právního názoru soudu prvního stupně, jakož i dovolatelů svědčí pohled do historie, důvody a sledovaný účel přijetí předmětné právní úpravy a tedy historický a teleologický výklad. Výčet přítěžujících okolností uvedených v § 34 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, účinného do 31. 12. 2009, byl s účinností od 31. 12. 2004 rozšířen o spáchání trestného činu vůči osobě podílející se na záchraně života a zdraví nebo na ochraně majetku [§ 34 písm. f) tohoto zákona]. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 692/2004 Sb., jímž došlo k této změně trestního zákona, stále rostoucí počet útoků vůči osobám, které zasahují v krizových situacích, při nichž je v přímém ohrožení život, zdraví nebo majetek občanů, nebylo dosud možno adekvátně postihnout. Proto bylo nezbytné přijmout takové řešení, které by na jedné straně přineslo přiměřený stupeň právní ochrany všem osobám, které v těchto situacích pomáhají postiženým občanům, a současně znamenalo tvrdší postih pachatelů zavrženíhodného jednání proti nim. Přijaté řešení bylo označeno jako přiměřenější než problematické rozšiřování okruhu subjektů spadajících pod zákonné vymezení veřejného činitele (nyní úřední osoby), které by vyvolalo značné interpretační a aplikační problémy v praxi orgánů činných v trestním řízení. Navrhované znění bylo současně označeno za způsobilé nezužovat okruh osob podílejících se na záchraně života, zdraví a majetku jen na profesionální záchranáře, zdravotníky a hasiče a umožnit vyšší stupeň ochrany každé osobě, každému občanovi, který (ač neprofesionál) prokáže vysokou míru svých morálně volných vlastností a rozhodne se pomoci svým

spoluobčanům v nouzi.

38. S účinností zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (v textu označován jako „tr. zákoník“), je výše označená ochrana vybrané kategorie subjektů obsažena jednak ve shodném znění coby přitěžující okolnost v § 42 písm. g), jednak v mírně modifikované podobě ji lze nalézt jako zvlášť přitěžující okolnost u některých trestných činů [zejména proti životu a zdraví – § 140 odst. 3 písm. f), § 145 odst. 2 písm. e), § 146 odst. 2 písm. d), ale též § 353 odst. 2 písm. e)]. Jde-li o tuto novou zvlášť přitěžující okolnost zavedenou tr. zákoníkem, její původní znění (vedle textu spáchá-li čin uvedený v odstavci 1) „na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona“, bylo zákonem č. 306/2009 Sb. (účinným od 1. 1. 2010) změněno tak, že v § 140 odst. 3 písm. f), § 145 odst. 2 písm. e), § 146 odst. 2 písm. d) a § 353 odst. 2 písm. e) se za slova „zdravotnického zaměstnání nebo povolání“ vkládají slova „směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví“ a za slova „obdobnou povinnost“ se vkládají slova „při ochraně života, zdraví nebo majetku“. Po této úpravě tedy zvlášť přitěžující okolnost uvedená v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku zní: „spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona“.

39. Pro posuzovaný případ je relevantní spáchání činu „na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona“. V daných souvislostech není významné zabývat se výkladem zákonného znaku „na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví“, významné ale je, že důležitost povinnosti, kterou plní „jiný“ při ochraně života, zdraví nebo majetku, musí být „obdobná“.

40. Zákonný znak vymezený tzv. dalšími obdobnými povinnostmi při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývajícími ze zaměstnání, povolání, postavení, funkce nebo uloženými podle zákona je poněkud neurčitý, vágní. Odborná literatura (především komentáře k trestnímu zákoníku) za ně označuje zejména povinnosti příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky [nejde-li o úřední osobu ve smyslu § 127 odst. 1 písm. e) tr. zákoníku], členů sboru dobrovolných hasičů, členů Horské služby, plavčků, příslušníků jiných záchranných služeb (např. Báňská záchranná služba) apod. při ochraně života, zdraví nebo majetku jiných osob (srov. ŠÁMAL P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1533, 1534; DRAŠTÍK A., FREMR R., DURDÍK T., RŮŽIČKA M., SOTOLÁŘ A. a kol. Trestní zákoník. Komentář. I. díl. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015, s. 853, 880). Zdravotnický pracovník, příslušník hasičského záchranného sboru, člen sboru dobrovolných hasičů, člen Horské služby může být osobou, které je poskytována ochrana ve smyslu § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku i pokud se účastní záchranných prací prováděných v rámci integrovaného záchranného systému podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

41. Ze zprávy a podkladů předložených společností B. M. S. vyplývá, že tato společnost měla uzavřenu smlouvu o poskytování bezpečnostních služeb se společností Penny Market, s. r. o. Společnosti B. M. S. a S. A. měly v rozhodné době uzavřenu rámcovou smlouvu o spolupráci při poskytování bezpečnostních služeb. Poškozený J. T. jako zaměstnanec společnosti S. A. vykonával ostrahu prodejny Penny Market v XY. Podle zprávy B. M. S. ostraha byla prováděna v civilním oděvu. Strážní civil, zaměstnanec ostrahy nesmí mít u sebe zbraně nebo jakékoliv mírně donucovací prostředky (obušek, obranný sprej atd.). Hlavní náplní práce J. T. při výkonu ostrahy objektu je zabránění rozkrádání a ztrátám, zneužití, poškození a zničení majetku Penny Market, s. r. o.

42. Jde tedy o to, zda vůbec, případně za jakých podmínek, lze právě zaměstnance soukromé bezpečnostní agentury vykonávajícího ostrahu prodejny označit za „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání“ ve smyslu § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. Přes veškerou neurčitost tohoto zákonného znaku a spornost řešení této otázky má dovolací soud za to, že smysl a cíl zamýšlené úpravy lépe a přiléhavěji vystihují závěry soudu prvního stupně, které výstižně doplnili svými námitkami i oba dovolatelé.

43. Třebaže obviněná odkazovala na judikaturu Nejvyššího soudu, z níž podle jejího názoru vyplývá, že tento soud uvedeným zaměstnancům zvýšenou ochranu nepřiznával (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. [8 Tdo 290/2013](#), ze dne 25. 1. 2012, sp. zn. [8 Tdo 1603/2011](#), ze dne 15. 3. 2017, sp. zn. [8 Tdo 74/2017](#)), nelze informaci o tom, že zvláště přitěžující okolnost zde aplikována nebyla, pokládat za úplnou a určující. Nutno dodat, jak ostatně učinil státní zástupce ve svém vyjádření, v němž upozornil ještě na další dvě usnesení Nejvyššího soudu, a to ze dne 24. 10. 2017, sp. zn. 7 T 1276/2017, a ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. [6 Tdo 1294/2018](#), že ve všech označených usneseních Nejvyšší soud rozhodoval z podnětu dovolání obviněných a vázán rozsahem dovolacích námitek, neměl žádný důvod zabývat se tím, zda nemělo být jednání obviněných posouzeno přísněji. Znamená to, že Nejvyšší soud se k otázce zvýšené ochrany zaměstnanců soukromé bezpečnostní agentury působících jako ostraha explicitně nevyjádřil.

44. Není pochyb o tom, že zákonná úprava obsažená mimo jiné i v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku je dostatečně jasným vyjádřením vůle veřejné moci poskytnout vyšší stupeň ochrany těm, kteří vykonávají záslužnou a prospěšnou práci při ochraně života, zdraví a majetku, tedy hodnot chráněných i Listinou základních práv a svobod, nezřídka v krizových a kritických situacích před útoky (ať již fyzického, nebo i slovního násilí), které jim ji znesnadňují a činí obtížnější. Jistě nebylo záměrem zákonodárce poskytnout přísnější ochranu obecně všem osobám, které mají v náplni práce (v jakékoliv podobě) ochranu majetku. S tím pak souvisí i jistá potřeba zdrženlivého, spíše restriktivního výkladu zmiňovaného zákonného znaku. Nelze pustit ze zřetele, že jde o výklad okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby, které vyjadřují vyšší míru typové společenské škodlivosti, a tedy přísnějších podmínek trestní odpovědnosti.

45. Názor státního zástupce obsažený ve vyjádření k dovoláním obviněných, jímž státní zástupce podpořil závěr odvolacího soudu o potřebě kvalifikovat jednání obviněných i podle § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, lze dozajista označit za zajímavý, ale dovolací soud mu nepřisvědčil. Se státním zástupcem lze souhlasit v tom, že existují zaměstnání či povolání, u nichž nezbývá, než je vykonávat i v místě výskytu možných agresorů. Agrese zde může vyplynout buď ze zlého úmyslu, nebo z prostého rozrušení přítomných osob. Na místech dopravních nehod, požárů, sportovních utkání, demonstrací či deliktů (včetně majetkových) tak plní své úkoly především policisté, kteří jakožto úřední osoby požívají zvýšené ochrany před možnými útočníky. Na takových místech však mnohdy musí působit i osoby neúřední. Také tyto jsou svým povoláním nuceny potýkat se s osobami agresivními a splnit svůj úkol bez ohledu na případné fyzické násilí, jemuž mohou být vystaveni. Podle státního zástupce všem osobám uvedeným v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku je společné to, že jsou povinny dokončit svůj úkol vzdor možné agresi, aniž by jim byla poskytnuta zvýšená ochrana úředních osob. Kritérium povinnosti snášet agresi nabízené státním zástupcem ale může fungovat pouze u těch kategorií napadených osob, jejichž právní status je legislativně specifikován coby osob, které ex professo zmíněné agresi čelit musí. U zaměstnanců soukromé bezpečnostní agentury tomu tak ale pro absenci odpovídajícího zákona není. Úprava jejich postavení právními předpisy regulujícími problematiku živností, kam činnost soukromé bezpečnostní agentury spadá, pro svou obecnost nestačí, poněvadž ne každý živnostník je povinen při výkonu své živnosti čelit agresi. Proto je třeba na jejich zaměstnance pohlížet v jejich činnostech, i když vykonávaných podle odpovídajících smluv, jako na jiné občany, jak ostatně uvedla i dovolatelka. To znamená, že např. i při zadržení zloděje zaměstnancem ostrahu vykonávající soukromé bezpečnostní agentury přímo na samotné prodejně při

činu, nebo bezprostředně poté, nemůže takový zaměstnanec překročit limity § 76 odst. 2 tr. ř.

46. V tomto ohledu tedy dovolací soud styčný bod mezi zaměstnancem soukromé společnosti poskytující ostrahu cizího majetku působícím v době provozu prodejny jako její ostraha a „jinými“ náležejícími do kategorie subjektů chráněných § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, tj. záchranáři, hasiči, plavčíky apod., neshledal. Nejvyšší soud s argumentem předkládaným již soudem prvního stupně, tj. s akcentem na smysl a účel přijetí předmětné právní úpravy, jímž je ochrana osob, jejichž práce je záslužná a prospěšná pro celou společnost do té míry, že vyžaduje také vyšší míru ochrany veřejnou mocí, konstatuje, že povaha práce a činností vykonávaných opakovaně zmiňovanými osobami – lékaři, jakož i jiným zdravotnickým personálem, záchranáři, hasiči, plavčíky apod. na straně jedné a zaměstnancem ostrahy soukromé bezpečnostní agentury není stejná, ba ani srovnatelná.

47. Z uvedeného pak plyne závěr, že zaměstnance soukromé společnosti poskytující bezpečnostní služby spočívající také v ostraze cizího majetku, který působí v době provozu prodejny jako její ostraha, nelze považovat za „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání“ ve smyslu zákonného znaku uvedeného v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku.

48. Zaměstnanec soukromé společnosti zajišťující ostrahu majetku je oprávněn při jeho ochraně zadržet osobu, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně před ním či bezprostředně po něm za podmínek uvedených v § 76 odst. 2 tr. ř. K zadržení osoby může dojít rovněž za podmínek § 28, § 29 tr. zákoníku. Taková oprávnění však náleží každému občanovi bez rozdílu.

49. Jakkoliv je s ohledem na závěr, že zaměstnance soukromé bezpečnostní agentury působícího v době provozu prodejny jako její ostraha nelze považovat za „jiného, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání“ ve smyslu zákonného znaku uvedeného v § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, nadbytečné zabývat se také otázkou, zda v okamžiku svého sražení vozidlem obviněné ještě jednal poškozený „při ochraně majetku“, ani zde dovolací soud neshledává úvahy odvolacího soudu akceptovatelnými. Jeho výklad o dokončování zákroku vůči obviněnému, který byl předtím identifikován jako zloděj, který na prodejně odcizil zboží, není přesvědčivý. Vady v nedostatku jeho přesvědčivosti nebyly odstraněny ani úvahami prezentovanými ve vyjádření státního zástupce.

50. Státní zástupce ve vyjádření k dovolání porovnával projednávaný případ se situací řešenou v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 3. 2014, sp. zn. [6 Tdo 71/2014](#), a uzavřel, že aby byly obě situace skutečně srovnatelné, musel by být poškozený zaměstnanec ostrahy napaden při chůzi mimo plochu střežené prodejny, a to sice až poté, co by ustal ve svém úsilí o zadržení podezřelého dovolatele. Skutečnou přetřzkou by podle něj bylo až opuštění okolí prodejny dovolatelem, neboť za součást ochrany majetku považoval i to, že pachatelé již dokonaných krádeží jsou pronásledováni před objekt prodejny, jsou zadrženi a předáni policii. Jednání poškozeného na parkovišti proto považoval za součást ochrany majetku – zde ochrany zboží prodejny, u něhož bylo pravděpodobné, že bylo v nějakém rozsahu odcizeno, a nebylo jisté, že bylo ve stejném rozsahu vráceno. Za této situace byl podle něj znak podle § 145 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku, že poškozený plnil svou povinnost „při ochraně majetku“, splněn.

51. V daných souvislostech není od věci upozornit na závěry Nejvyššího soudu prezentované v jeho usnesení ze dne 6. 3. 2014, sp. zn. [6 Tdo 71/2014](#). Nejvyšší soud v něm mimo jiné připomněl, že i komentářová literatura zdůrazňuje, že k trestnému činu musí dojít bezprostředně při poskytování zdravotnické péče, a to jak v terénu, tak i v ambulanci nebo nemocnici (srov. ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1533). V projednávané věci napadl obviněný ve stavu prosté těžké opilosti v čekárně před ambulancí chirurgie

lékaře pohotovostní služby krátce poté, co tento lékař předal k dalšímu odbornému ošetření jeho posádkou přivezeného pacienta. Nejvyšší soud shledal, že toto napadení bezprostředně nesouviselo s jeho pracovní činností jako lékaře, a proto podmínky pro použití vyšší trestní sazby nebyly naplněny.

52. Pakliže státní zástupce, jakož i odvolací soud pokládají jednání poškozeného na parkovišti za součást ochrany majetku a dokončování zákroku „při ochraně majetku“ proti obviněnému, nelze jejich závěry označit za příléhavé a nekorespondují ani s výsledky dokazování. Státní zástupce sám připouští, že poškozený úspěšně dosáhl prvního návratu dovolatele do prodejny a jeho průchodu přes rám a opětovně z prodejny vyběhl až poté, co bylo mimo prodejnu objeveno a do prodejny doneseno zboží odcizené obviněným, jehož se před opakovaným průchodem rámu zbavil tím, že je odhodil. Neexistoval žádný rozumný důvod domnívat se, že rozsah odcizeného zboží není úplný, když opakovaný průchod rámem již nic takového nesignalizoval. Za takových okolností, uváží-li se, že i svědek P. K., zástupce vedoucího prodejny Penny Market, poškozenému dával pokyn, aby ve svém jednání vůči obviněnému nepokračoval, nutno označit závěr soudu prvního stupně, že majetkovým hodnotám v době útoku na poškozeného na parkovišti již nebezpečí nehrozilo a že poškozený fakticky realizoval právo na zadržení osoby podezřelé podle § 76 odst. 2 tr. ř., za podložený. Nešlo skutečně o to, že by poškozený v době inkriminovaného jednání obviněných cizí majetek chránil proti přímo hrozícímu útoku na něj, nebo v jeho průběhu, případně bezprostředně následujícím po takovém útoku; žádné riziko škody na střeženém majetku nehrozilo.

53. Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněných z důvodu uvedeného v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. zrušil v celém rozsahu rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 1. 2019, sp. zn. 1 To 68/2018, současně zrušil také všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a Vrchnímu soudu v Olomouci přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.